

El llenguatge

2/II/1980

Coses a fer

Davant un infinitiu no s'hauria d'usar la preposició en sinó en aquells casos en què el conjunt té valor temporal, i que agafa sovint un matís causal: En saber-ho es va posar a plorar. Efectivament, en aquesta preposició el conjunt en saber-ho indica el temps en què s'esdevé l'acció del verb (posar-se a plorar així com la causa d'aquesta acció. Aquest ús de la preposició en davant infinitiu correspon, en castellà, al de la contracció «al» —Al saberlo...— però el castellà l'ha desenvolupat molt més que no pas el català.

Veïem, doncs, que l'ús legítim de la preposició en davant un infinitiu és en realitat molt reduït, i amb el que hem dit n'hi hauria prou per a evitar la falta que es comet repetidament, continuament, i que consisteix a introduir (no «en introduir») un infinitiu en casos altres que el que hem indicat. Malgrat que es tracta d'un punt prou comentat, n'hi ha que s'entossudeixen a no fer-ne cas i frases com «coincideixen en admetre», «els primers en presentar-se», «s'entossudeixen en voler-hi participar», apareixen l'una darrera l'altra en textos impresos de tota mena.

De fet, l'ús de la preposició a davant un infinitiu té més casos d'aplicació dels que hom sol indicar. Així, la Gran Enciclopèdia Catalana, que presenta un esquema força complet de les funcions d'aquesta preposició, indica aquests casos que comentem (en què tan sovint s'usa erròniament en per a, és a dir, aquells en què l'infinitiu depèn d'un verb que regeix en (o bé a davant un substantiu, com complaure's a dir-ho, vacillar a fer-ho, o bé de certs adjectius: els primers a presentar-se, amantent a venir. Obilda, però, els casos anàlegs en què l'infinitiu depèn d'un substantiu, i en què es cometien sovint els mateixos errors: interès a veure-la, habilitat a passar, traça a dir-ho.

Hi ha, encara, un altre cas d'introducció d'un infinitiu per la preposició a no indicat al Fabra ni a la Gran Enciclopèdia: aquell en què aquest infinitiu depèn també d'un substantiu, però no (la preposició) amb una mera funció introductòria, sinó amb un valor equivalent a «pendent de», «destinat a», «digne de», etc.: coses a fer, coses a dir, la tasca a realitzar, un valor a determinar, un valor a perdre («destinat a perdre»), paraules a tenir en compte, normes a fixar, etc., que algun cop encadenen vacil·lacions o reserves injustificades.